

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

Курсова робота з методики навчання німецької мови на тему
«МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ 5 КЛАСУ
КОМПЕТЕНТНОСТІ В ГОВОРІННІ НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ»

Члени комісії: _____Матвієнко О. В. (підпис) _____Зеня Л. Я. (підпис) _____Свирідюк В. П. (підпис)	Студента групи СОнім21-19 педагогічного факультету романо-германської та української філології освітньо-професійної програми Іноземні мови та літератури, методика навчання іноземних мов і зарубіжної літератури (німецька мова і друга західноєвропейська мова) за спеціальністю 014 Середня освіта ПІБ Лупійчука Святослава Вікторовича
	Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор Зеня Л. Я.
	Національна шкала – Кількість балів – Оцінка ЄКТС –

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	3
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. МОТИВАЦІЯ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ГОВОРІННІ НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ УЧНІВ 5 КЛАСУ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.	7
РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА КОМПЕТЕНТНОСТІ В ГОВОРІННІ ЯК СКЛАДОВОЇ НІМЕЦЬКОМОВНОЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.	16
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ГОВОРІННІ НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ УЧНІВ 5 КЛАСУ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.	21
ВИСНОВКИ	31
РЕЗЮМЕ	33
АНОТАЦІЯ	34
SUMMARY.....	35
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	36

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ІМ – іноземна мова

НМ – німецька мова

ЗЗСО – заклад загальної середньої освіти

КГ – компетентність у говорінні

МД – мовленнєва діяльність

ДМ – діалогічне мовлення

ММ – монологічне мовлення

ЗЗСО – заклад загальної середньої освіти

ГК – граматична компетентність

ЛК – лексична компетентність

ФК – фонетична компетентність

СК – стилістична компетентність

КК – комунікативна компетентність

ВСТУП

В сучасному світі знання іноземної мови (ІМ) є дуже важливою складовою успіху в різних сферах життя, починаючи від освіти та закінчуючи професійною діяльністю. Зокрема, вивчення німецької мови (НМ) є актуальним в Україні як одній з країн-партнерів Європейського Союзу. У зв'язку з цим, надзвичайно важливо забезпечити якісну підготовку учнів до володіння НМ, зокрема говорінням як видом мовленнєвої діяльності (МД).

Вивчення та аналіз наукової літератури свідчить про те, що різні аспекти формування іншомовної компетентності у учнів закладів загальної середньої освіти досліджувалися вітчизняними науковцями: Дубко І. В. (2012), Осадча Н. В. (2018), Прокопчук М. М. (2019), Сажко Л. А. (1990), Шастова І. В. (2017), Василенко В. О. (2013), Столяренко О. Б. (2012), Кудінова М. М. (2017), Мугдусієва Н. К. (2017), Чернишева А. С. (2017), Дмитренко Н. Є. (2018), Будас Ю. А. (2018), Славогородська О. Ю. (2010), Дмитренко Г.А. (2002).

Однак, питання розробки ефективної методики формування компетентності у говорінні німецькою мовою в учнів 5 класу в руслі сучасних теорій залишається недостатньо дослідженим.

Однак, спостереження за навчальним процесом під час педагогічних практик свідчить про те, що в процесі вивчення НМ, особливо у формуванні компетентності у говорінні, учні часто стикаються з труднощами, такими як страх перед помилками, недостатня впевненість у власних знаннях, навичках та вміннях, недостатня мотивація до вивчення мови тощо. Вирішення цих проблем сприяло б підвищенню ефективності вивчення НМ, зокрема формування компетентності у говорінні, та забезпечило б якісну підготовку учнів до подальшої професійної діяльності.

Однією з ефективних методик формування компетентності учнів у говорінні НМ є використання інтерактивних технологій, які забезпечують залучення кожного учня до активної комунікації НМ.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати, практично розробити та перевірити ефективність методики формування компетентності у говорінні німецькою мовою учнів 5 класу.

Об'єкт дослідження – процес формування в учнів 5 класу компетентності в говорінні німецькою мовою.

Предмет дослідження – методика формування в учнів 5 класу компетентності в говорінні німецькою мовою.

Завдання дослідження:

1. Дослідження поняття мотивації, зокрема у формуванні компетентності в говорінні НМ у учнів 5 класу.
2. Аналіз існуючих методик формування компетентності у говорінні німецькою мовою у учнів 5 класу.
3. Визначення основних труднощів, з якими стикаються учні у процесі формування компетентності у говорінні німецькою мовою.
4. Розробка методики формування компетентності у говорінні німецькою мовою у учнів 5 класу на основі інтерактивних технологій.
5. Аналіз результатів дослідного навчання, проведеного під час практики та формулювання висновків про ефективність розробленої методики.

Методи дослідження:

1. Аналіз наукової літератури та педагогічних досліджень, присвячених проблемі формування компетентності у говорінні німецькою мовою у учнів основної школи (5-9 класи);
2. Експертне опитування вчителів, які мають досвід викладання німецької мови в початковій школі;
3. Узагальнення досвіду навчання діалогічного мовлення в ЗЗСО.

4. Наукове спостереження за процесом навчання діалогічного мовлення (ДМ) на уроках НМ;
5. Дидактичне мовне тестування;
6. Опрацювання наукових джерел з методики навчання ІМіК та суміжних з нею наук;
7. Порівняння результатів учнів, які вивчають німецьку мову за стандартною методикою та за розробленою методикою на основі інтерактивних технологій.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що воно спрямоване на розробку та перевірку ефективності запропонованої методики формування компетентності у говорінні німецькою мовою учнів 5 класу на основі інтерактивних технологій в обґрунтуванні критеріїв розробки комплексу вправ для навчання, адже така методика раніше не досліджувалась, тому дослідження має значимість для педагогічної науки та практики.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що розроблена методика може бути використана вчителями німецької мови в школі для формування компетентності у говорінні німецькою мовою у учнів 5 класу, розробці комплексу вправ для навчання. Впровадження розробленої методики дозволить підвищити ефективність вивчення німецької мови учнями, забезпечити їх впевненість та мотивацію до навчання іноземної мови, а також підготувати їх до подальшої професійної діяльності.

Курсова робота складається зі вступу, трьох розділів, висновку та списку використаної літератури з 29 позицій.

РОЗДІЛ 1. МОТИВАЦІЯ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ГОВОРІННІ НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ УЧНІВ 5 КЛАСУ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.

Методика формування в учнів 5 класу компетентності в говорінні німецькою мовою полягає в тому, що в сучасному світі володіння іноземними мовами є необхідністю для успішної соціальної та професійної адаптації людини. В Україні, яка має багаті культурні та економічні зв'язки з країнами Європейського Союзу, німецька мова є однією з ключових іноземних мов, знання якої дозволить учням успішно інтегруватись у світовий освітній та професійний простір.

Мотивація є ключовим чинником, який визначає ефективність навчання та розвитку учнів. У випадку навчання іноземних мов, таких як німецька, мотивація має велике значення, оскільки це може бути складною мовою для вивчення та вимагати від учнів додаткових зусиль.

Мотивація - це складний і багатогранний процес. Тому, для досягнення максимальної ефективності в формуванні компетентності в говорінні німецькою мовою, необхідно розглядати мотивацію учнів з різних сторін і використовувати різноманітні підходи до її стимулювання.

Необхідно дослідити, які методи будуть найбільш ефективними у підвищенні мотивації учнів та як вони впливатимуть на рівень їхньої компетентності в говорінні німецькою мовою.

Оскільки мотивація є складним поняттям, необхідно розглядати його в широкому контексті. Зокрема, в науковій літературі існує багато різних визначень поняття мотивації. Наприклад, за теорією А. Маслоу (1967) мотивація є системою потреб, які відображають основні бажання та цілі людини (Maslow, A. H. (1967)). За теорією Ф. Герцберга (1993), мотивація полягає в стані бажання досягнути певної мети. За теорією Аткинсона (1950),

мотивація залежить від взаємодії між очікуваннями та цінностями людини та результатами її діяльності (John William Atkinson. (1950).

Щодо трактування сутності та встановлення природи мотивації праці людини, треба особливо наголосити, що зараз у літературі наукового плану існує безліч точок зору на цю проблему. Ця важлива обставина зумовлена поліаспектністю та міждисциплінарним характером категорії, що розглядається, а також специфікою відносин, які нею охоплюються. Слід погодитись із справедливістю важливої тези В. О. Василенко, що мотивацію не можна розглядати елементарно як сукупність будь-яких спонукальних сил, чинників, певний стан людини, оскільки це – процес формування мотиваційної структури особистості під впливом комплексу мотивоутворюючих чинників, які спонукають суб'єкта до цілеспрямованої поведінки та отриманню певного результату (Василенко В. О. (2013) Його дослідження стосувалися у більшості випадків трудової діяльності, проте визначення та бачення мотивації є узагальненим до людського фактору.

Важливою, на наш погляд, є думка психологів, представники яких вважають, що мотивація – це «дія будь-яких стимулів, як зовнішніх, так і внутрішніх, здатних викликати або активізувати поведінку». У ролі стимулів можуть виступати потреби й інтереси, потяги і емоції, установки та ідеали індивіда. Інші автори вважають, що мотивація – це «сукупність зовнішніх і внутрішніх умов, що спонукають суб'єкта до активності, а також предмет або об'єкт, на які ця активність спрямована, будучи усвідомлюваною або неусвідомлюваною» (Кудінова М. М., Мугдусієва Н. К., Чернишева А. С., 2017)

З точки зору біології «мотивація» трактується як «активний стан мозкових структур, що спонукає людину здійснювати спадково закріплені або придбані досвідом дії, спрямовані на задоволення індивідуальних або групових потреб».

В свою чергу поняття «мотивація діяльності» у соціальних науках означає «цілеспрямований вплив на соціальний об'єкт, що забезпечує

підтримання його певного стану» (Колот А. М., 2016).

Слід визнати й справедливність тези А. М. Колота, згідно з якою кожен автор дає визначення мотивації, виходячи зі своєї точки зору. Іншими словами, у кожній дефініції поняття «мотивація» тією чи іншою мірою міститься елемент суб'єктивізму. У той самий час, всі визначення цього поняття, так чи інакше, подібні одному: під мотивацією розуміються активні рушійні сили, що визначають поведінку людей. З одного боку, спонукання, що нав'язується зовні, а з іншого, – внутрішнє спонукання, тобто самоспонукання (Колот А. М., 2016).

Унаочнимо поняття мотивації в таблиці, що зробить його оглядним з різних точок зору.

Таблиця 1.1

Наукові підходи до визначення поняття мотивації як процесу спонукання

(Славогородська О. Ю. (2010)

Автор	Визначення
Мочерний С.В. 26, с. 237	Мотивація – це процес спонукання людини до діяльності в ім'я досягнення певних власних цілей. Мотивація людини означає також вміння досягати розуміння, сприйняття та освоєння ними цілей. У цьому випадку необхідні для організації дії будуть високомотивованими, а результати праці – високими.
Рульов В.А. 30, с.121	Мотивація – це процес спонукання людини до праці, який передбачає використання мотивів поведінки людини задоволення своїх потреб через трудову діяльність.
Базалійська Н.П. 1,с.15	Мотивація – це спонукання людини до цілеспрямованих дій, це складний процес формування внутрішніх спонукальних сил людини для досягнення особистих і колективних цілей.
Діденко В.М. 11, с.131	Трудова мотивація – це складний процес формування у індивіда внутрішніх спонукальних сил до роботи під дією зовнішніх стимулів та індивідуальних особливостей свідомості людини.
Дмитренко Г.А. 12, с.81	Мотивація – це процес спонукання людини за допомогою зовнішніх та внутрішніх особистісних факторів до певної діяльності, спрямованої на досягнення індивідуальних та загальних цілей.
Колот А.М. 9, с.39	Мотивація – це набір внутрішніх і зовнішніх рушійних сил, що спонукають людину до діяльності, визначають її форми,

	поведінку, надають їй спрямованість, орієнтовану на досягнення особистих цілей та цілей діяльності.
Славогородська О.Ю. 35, с.94	Мотивація – це базовий компонент самосвідомості людини, що визначає його поведінку та ставлення до праці, його реакцію на конкретні умови.

Отже, аналіз наведеної групи визначень стосується сутності мотивації як стану свідомості індивіда, суб'єктивного процесу формування спонукальних сил до дії. Тобто це сукупність внутрішніх і зовнішніх рушійних сил, які спонукають людину до діяльності, задають межі і форми діяльності і додають цій діяльності спрямованість, орієнтовану на досягнення певних цілей. На нашу думку, розуміння мотивації як внутрішнього, суб'єктивного процесу формування мотиву, найбільш точно показує природу цього явища, і більшість визначень мотивації підтримують саме цю позицію.

У формуванні компетентності в говорінні німецькою мовою учнів 5 класу, мотивація грає важливу роль. Учні, які мають високий рівень мотивації, більш зацікавлені вивченням мови і прагнуть досягнути успіху в цій сфері. Тому, створення позитивної мотивації в учнів є одним з ключових завдань для вчителя. Важливо враховувати індивідуальні особливості кожного учня та створювати для нього комфортні умови на уроці. Розгляд поняття мотивації у формуванні компетентності в говорінні німецькою мовою учнів 5 класу важливий, оскільки створення позитивної мотивації допомагає підвищити ефективність навчання та зробити процес вивчення мови більш захоплюючим та продуктивним.

В науковій літературі обговорюється проблема мотивації учнів в навчальному процесі з іноземних мов. Так, стаття Бабенко Т. В. присвячена аналізу методів позитивного мотивування учнів початкової школи для ефективного навчання іноземних мов, зокрема англійської (Бабенко Т. В. (2018).

У статті Дмитренко Н. Є., Будаса Ю. О. автори розглядають вплив оцінювання іншомовної комунікативної компетентності студентів на їхню

мотивацію до вивчення іноземної мови. Вони аналізують різні форми оцінювання, які можуть бути використані для підвищення мотивації студентів, та порівнюють думки викладачів та студентів щодо найефективніших з них. Дослідження має на меті визначити можливі причинні зв'язки між використанням формульовального оцінювання високого рівня та мотивацією студентів до вивчення іноземних мов.

У статті наголошується на важливості формульовального оцінювання високого рівня, яке враховує різний рівень знань студентів та спрямовує їхні зусилля на опанування іноземних мов. Такий вид оцінювання також забезпечує позитивний зворотний зв'язок. Особлива увага приділяється самооцінюванню студентів.

Дослідження підтвердило гіпотезу про те, що формульовальне оцінювання високого рівня дійсно сприяє покращенню мотивації студентів до вивчення іноземної мови, що в свою чергу впливає на розвиток їхньої іншомовної комунікативної компетентності.

Практичне значення цієї статті полягає в тому, що вона може бути корисною для викладачів іноземних мов, які бажають підвищити ефективність своїх уроків та створити сприятливу мотиваційну атмосферу для студентів. Результати дослідження можуть допомогти вчителям вибрати найбільш ефективні методи оцінювання іншомовної комунікативної компетентності своїх студентів для підвищення їхньої мотивації.

Новизна дослідження полягає в тому, що воно показує важливість формульовального оцінювання високого рівня для мотивації студентів до вивчення іноземної мови. Більшість попередніх досліджень зосереджувалися на самій мотивації та не звертали достатньо уваги на роль оцінювання. Дослідження Дмитренко та Будаса доповнює попередні роботи на цю тему та показує, які конкретні форми оцінювання можуть бути найефективнішими для мотивації студентів.

Отже, дане дослідження має важливе наукове та практичне значення, оскільки може бути корисним для викладачів іноземних мов, які прагнуть

знайти ефективні методи мотивації студентів до вивчення іноземних мов. Дослідження наголошує на важливості формувального оцінювання високого рівня та допомагає вчителям вибрати найефективніші методи оцінювання для підвищення мотивації студентів до вивчення іноземних мов.

Обидві статті акцентують увагу на мотивації як важливому чиннику успішності навчання іноземних мов. У статті "Методика формування в учнів 5 класу компетентності в говорінні німецькою мовою" авторка зосереджується на методиках позитивного мотивування учнів до вивчення іноземної мови, а також на тому, як педагог може використовувати знання про природу дитини для створення сприятливої вмотивованої атмосфери на уроці. У статті "Мотивація як чинник успішності навчання іноземних мов вплив оцінювання іншомовної компетентності на мотивацію студентів" дослідники обговорюють вплив оцінювання іншомовної комунікативної компетентності студентів на їхню мотивацію щодо вивчення іноземної мови, зокрема важливість формувального оцінювання високого рівня.

Наукові дослідження підтверджують, що мотивація є ключовим фактором підвищення ефективності формування компетентності в говорінні німецькою мовою учнів 5 класу. Один зі способів мотивації, що використовується дослідниками, - це оцінювання. Однак, варто зазначити, що існують інші способи мотивації, такі як:

- Позитивне підкріплення: нагородження учнів за їхні досягнення та похвала їхніх зусиль.
- Задоволення потреб: стимулювання учнів шляхом надання можливості розкриття їхніх здібностей та інтересів.
- Використання цікавих методів навчання: надання можливості учням вивчати матеріал у цікавій та забезпечуючи допитливість формі.
- Розвиток взаємодії: створення сприятливого середовища для співпраці та взаємодії учнів.

- Використання технологій: використання різних технологій для полегшення процесу навчання та розвитку компетентності.

Вивчення різних методів мотивації та їх застосування можуть підвищити ефективність формування компетентності в говорінні німецькою мовою учнів 5 класу у закладах середньої освіти. Важливо збалансувати різні способи мотивації та зосередитися на тих, які найбільше відповідають потребам та інтересам конкретної групи учнів.

Ми прийняли рішення обрати оцінювання як один із способів мотивування учнів до вивчення іноземних мов, зокрема німецької мови. Таке рішення обґрунтовано тим, що оцінювання дозволяє створити сприятливі умови для формування компетентності в говорінні, підвищення самооцінки учнів, створення позитивної мотивації до вивчення мови.

Оцінювання як засіб мотивації вивчення іноземної мови було досліджено багатьма відомими науковцями, такими як Р. Гарднер (2001), М.Річард (2000), Б.Вернер (1979) та інші. Вони показали, що оцінювання може стати важливим чинником у формуванні мотивації до вивчення мови, а також може стимулювати учнів до самостійної роботи над своїм мовним розвитком.

У своїй статті Левандовська І.З., Дудар О.В. обґрунтовують актуальність питання мотивації у процесі навчання, вивчаючи іноземну мову. В статті визначено поняття "мотив" і охарактеризовано типи навчальної мотивації, що допомагає зрозуміти, які фактори можуть впливати на навчання. Автори статті висвітлили важливість наявності у здобувачів освіти внутрішньої мотивації та виділили поради для учнів і викладачів, які допоможуть підтримувати мотивацію. Стаття містить корисну інформацію для здобувачів освіти та викладачів, які працюють у галузі іноземних мов, і підкреслює важливість розуміння поняття мотивації та її типів для успішного навчання.

Однак, слід зазначити, що оцінювання не є єдиним способом мотивації учнів до вивчення мови. Інші методи мотивації можуть включати ігри,

конкурси, різноманітні форми роботи з текстами та інші. Вибір методу мотивації залежить від специфіки завдань та цілей навчання, особливостей учнів та педагогічної ситуації в загальному.

Мотивація - це поняття, яке досліджує, спонукає, підтримує та направляє поведінку людини. В контексті навчання іноземних мов мотивація стає важливим чинником успіху, оскільки вона допомагає учням взаємодіяти з мовою та засвоювати її.

Один зі знакових визначень мотивації навчання наводять Брунер та Гарвардська група: "Мотивація навчання - це внутрішня потреба в оволодінні знаннями та вміннями, яка створює напругу, дієвість та цілеспрямованість у поведінці, пов'язаній з навчанням" (Gardner R. C. (2001)). До інших визначень мотивації можна віднести:

- Мотивація – це стан, який підштовхує людину до досягнення певної мети, зокрема, досягнення успіху в навчанні.
- Мотивація – це процес, що регулює і підтримує поведінку, направлену на досягнення мети.
- Мотивація – це внутрішнє прагнення людини до дії, що забезпечує її відповідність задачі або меті (Werner B. A. (1979)).

У нашому дослідженні обираємо визначення мотивації як внутрішньої потреби в оволодінні знаннями та вміннями, яка створює напругу, дієвість та цілеспрямованість у поведінці, пов'язаній з навчанням (визначення Брунера та Гарвардської групи). В нашому дослідженні ми будемо досліджувати різні методи мотивування учнів початкової школи до вивчення іноземної мови, зокрема методи позитивного мотивування за Фрисбі та вплив оцінювання іншомовної компетентності на мотивацію студентів.

Узагальнюючи, можна стверджувати, що мотивація є ключовим чинником підвищення ефективності формування компетентності в говорінні німецькою мовою учнів 5 класу у закладах середньої освіти. Мотивація може бути забезпечена різними засобами, такими як захоплюючі уроки, ігри,

конкурси, створення комфортної атмосфери на уроці, різноманітність методів навчання та оцінювання.

Приклади ситуаційної мотивації, такі як організація різноманітних групових та індивідуальних завдань, використання новітніх технологій, включення уроків відеоматеріалів та аудіозаписів, можуть значно збільшити інтерес до вивчення мови.

Також необхідно враховувати різні підходи до визначення поняття мотивації, які залежать від теоретичних підходів та практичних досліджень. Важливо зрозуміти, що мотивація є індивідуальною для кожного учня і необхідно знаходити індивідуальні підходи до її формування.

Таким чином, для підвищення ефективності формування компетентності в говорінні німецькою мовою учнів 5 класу у закладах середньої освіти необхідно активно використовувати різноманітні методи мотивації та враховувати індивідуальні особливості кожного учня.

РОЗДІЛ 2. ХАРАКТЕРИСТИКА КОМПЕТЕНТНОСТІ В ГОВОРІННІ ЯК СКЛАДОВОЇ НІМЕЦЬКОМОВНОЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.

В цьому розділі ми розглянемо основні аспекти компетентності в говорінні, які важливі для навчання іноземної мови учнями середньої школи.

Ми мали можливість практично дослідити тему формування компетентності в говорінні учнів 5 класу німецькою мовою завдяки проведеним спостереженням за уроками в 5 класі Скандинавської гімназії у м. Києві. Протягом 12 уроків ми проводили перевірку домашніх завдань, використовували НМК та допоміжні навчальні ресурси, такі як відео та інші матеріали, що допомагали засвоїти граматичний матеріал. Також ми розробляли відповідні вправи для тренування граматичних навичок та використовували дидактичні ігри.

Скандинавська гімназія

ЗАГАЛЬНООСВІТНІЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД I-III СТУПЕНІВ

Рис. 2.1. Скандинавська гімназія у м. Києві

Проведені спостереження дали можливість зробити висновок, що послідовність етапів і прийомів, дидактичні ігри сприяють легкому засвоєнню матеріалу. Крім того, ключовою компетентністю для педагога

виявилася емпатоцентричність – здатність розуміти дітей та знаходити матеріали, які би найкраще розкривали важливі для них теми. Діти в свою чергу позитивно сприйняли підхід вчителя, були активними та зацікавленими в уроках, не пропускали заняття та брали участь в обговоренні.

Проведене дослідження дало можливість практично дослідити тему формування компетентності в говорінні учнів 5 класу німецькою мовою та дозволило розробити ефективні прийоми та вправи для тренування граматичних навичок та розвитку всіх мовленнєвих компетентностей учнів.

За результатами нашої практики, компетентність в говорінні можна визначити як вміння спілкуватись та висловлювати свої думки і погляди на німецькій мові, дотримуючись правильної граматики, лексики та інтонації. Відповідно до поняття міжкультурної комунікативної компетентності, ця компетентність пов'язана з умінням ефективно спілкуватись з представниками іншої культури та знати основні норми мовленнєвої поведінки.

Учні з гарною компетентністю в говорінні вміють висловлювати свої думки та погляди, розуміють іншу сторону, дотримуються правильної граматики та інтонації мовлення. Вони також вміють застосовувати набуті знання та вміння у різних ситуаціях спілкування, в тому числі в міжкультурному спілкуванні.

Учні з низькою компетентністю в говорінні можуть мати труднощі у висловленні своїх думок та поглядів на німецькій мові, можуть допускати помилки в граматиці та лексиці. Такі учні можуть відчувати складнощі у спілкуванні з представниками іншої культури та не завжди дотримуватися правил мовленнєвої поведінки.

Складові характеристики компетентності в говорінні як складової німецькомовної міжкультурної комунікативної компетентності учнів ЗЗСО можна описати наступними пунктами:

1. Граматична компетентність – знання та вміння користуватися граматичними правилами мови, щоб формулювати речення та виражати свої думки й ідеї.
2. Лексична компетентність – знання та вміння використовувати різноманітні слова та вирази для вираження своїх думок, ідей та почуттів.
3. Фонетична компетентність – знання та вміння користуватися звуковими системами мови, щоб правильно вимовляти слова та речення.
4. Стилiстична компетентність – знання та вміння використовувати різноманітні стилі мовлення в залежності від ситуації та співрозмовника
5. Комунікативна компетентність – знання та вміння ефективно комунікувати з іншими людьми, включаючи вміння слухати, розуміти, використовувати невербальні засоби спілкування, а також виражати свої думки та ідеї.
6. Культурна компетентність – знання та розуміння культурної спадщини, традицій та норм поведінки носіїв мови, що допомагає ефективніше спілкуватися з ними та уникнути недорозумінь.
7. Когнітивна компетентність – знання та вміння аналізувати та оцінювати інформацію, що отримується з мовлення, розуміти контекст та знаходити рішення в складних ситуаціях (Антоненко, Н. (2014).

Перший важливий аспект варто виділити - це володіння граматичними структурами і правильним вживанням граматичних частин мови. Вчителі використовували вправи на переклад речень, створені на основі вже вивчених лексичних одиниць та граматичного матеріалу, що допомагало автоматизувати вживання вивчених граматичних структур.

Другим важливим аспектом є володіння лексичним складом мови, тобто знанням слів і їх значень, а також здатність вживати їх у контексті. Для розвитку лексичної компетентності можуть використовуватися різноманітні вправи, такі як словникові диктанти, розширення словникового запасу, створення речень з новими словами та інші.

Третім аспектом є володіння навичками усного мовлення, зокрема вмінням правильно формулювати думки, вести бесіду, розповідати історії тощо. Для розвитку цих навичок можна використовувати різні прийоми, такі як дискусії, групові проекти, розповіді, імпровізації та інші.

Четвертим аспектом є володіння культурною компетентністю, тобто знанням культури країн, де вживається мова, здатність до культурних відмінностей та здатність до адаптації до них. Для розвитку культурної компетентності можуть використовуватися різні матеріали, такі як тексти, відео, мультимедійні презентації, культурні вікторини та інші.

П'ятим аспектом є володіння стратегіями комунікації, тобто здатність до ефективної комунікації з носіями мови. Для розвитку цієї компетентності можуть використовуватися різноманітні вправи, такі як рольові ігри, діалоги, імітація ситуацій комунікації та інші.

Описані аспекти компетентності в говорінні є важливими для навчання іноземної мови учнями середньої школи. Звіт про проведене дослідження показує, що застосування послідовності етапів і прийомів, дидактичних ігор сприяє легкому засвоєнню матеріалу та розвитку всіх мовленнєвих навичок. Також важливим для педагога є розуміння дітей та здатність знаходити матеріали, які би найкраще розкривали важливі для них теми.

Звіт проведеної науково-методичної практики дає можливість зробити оцінку складових характеристик компетентності в говорінні як складової німецькомовної міжкультурної комунікативної компетентності учнів ЗЗСО, а саме:

- Граматична компетентність: під час практики було застосовано ефективний метод викладання граматики на уроках, зокрема, завдяки використанню вчителем фраз та речень для перекладу, діти краще опановували запропоновані їм теми. Результатом цієї роботи стала покращена граматична компетентність учнів, яка була підтверджена як вчителем, так і учнями під час обговорення на уроках. Оцінка: ефективна.

- Лексична компетентність: вчителем було використано різноманітні лексичні одиниці та вирази на уроках, які сприяли збагаченню словникового запасу учнів та покращенню їхньої лексичної компетентності. Оцінка: ефективна.

- Фонетична компетентність: вчителем було приділено увагу правильній вимові німецької мови та розроблено відповідні вправи для тренування вимови. Учні покращили свою фонетичну компетентність, яка була підтверджена як вчителем, так і учнями під час уроків. Оцінка: ефективна.

- Стилистична компетентність: вчителем було використано різноманітні стилі мовлення на уроках, що допомогло учням вдосконалити свої вміння використовувати різні стилі мовлення в залежності від ситуації та співрозмовника. Оцінка: ефективна.

- Когнітивна компетентність: учні здатні до розуміння, аналізу та інтерпретації текстів, що стосуються німецької культури та історії. Вчителем було застосовано різноманітні завдання та вправи на уроках для розвитку когнітивної компетентності учнів. Оцінка: ефективна.

- Соціокультурна компетентність: учні розвивають навички спілкування та взаємодії з представниками іншої культури, використовуючи власні знання та уявлення про культуру Німеччини. Вчителем було використано різноманітні завдання та вправи на уроках для розвитку соціокультурної компетентності учнів. Оцінка: ефективна.

В цілому, наша практика підтвердила важливість розвитку всіх складових компетентності в говорінні як складової німецькомовної міжкультурної комунікативної компетентності учнів ЗЗСО. Використання різноманітних методів та прийомів, а також використання допоміжних джерел сприяли досягненню позитивних результатів у розвитку всіх складових компетентності в говорінні.

РОЗДІЛ 3. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ГОВОРІННІ НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ УЧНІВ 5 КЛАСУ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.

Для оцінки та аналізу методичних засад формування компетентності в говорінні німецькою мовою учнів 5 класу у ЗЗСО, у Скандинавській гімназії м. Києва було проведено дослідження, яке складалося з таких етапів:

1. Початковий етап педагогічної практики, під час якого було вивчено теоретичні аспекти формування компетентності в говорінні німецькою мовою, а також виявлено особливості роботи з учнями даного класу.

2. Навчальна та виховна робота з німецькою мови, під час якої були застосовані сучасні методики та технології навчання, такі як: проектна діяльність, інтерактивне навчання, групові та індивідуальні форми роботи з учнями, психологічні техніки та інші.

3. Проведення позакласної роботи з німецькою мовою, під час якої учні брали участь у різноманітних заходах, які сприяли формуванню навичок та вмінь у говорінні німецькою мовою.

4. Проведення виховної роботи з учнями, яка мала на меті формування позитивної мотивації до вивчення іноземної мови, розвиток комунікативних навичок, підвищення самооцінки та самопізнання.

Під час педагогічної практики було виконано достатню кількість уроків для формування компетентності в говорінні учнів 5 класу з німецької мови, а також було проведено виховні та позакласні заходи з метою підвищення мотивації учнів та зацікавленості в навчанні мови. Під час педагогічної практики було відвідано 3 уроки вчителів та проведено 21 урок практикантами. Також, було проведено 12 уроків - 6 уроків в 5-Б класі та 6 уроків у 5-В класі з метою формування компетентності в говорінні німецькою мовою учнів. Як класний керівник, було проведено 1 виховний захід та 1 позакласний захід з німецької мови.

На початковому етапі педагогічної практики я прийняв участь у настановній конференції та груповій бесіді з методистом канд. пед. наук, Борецькою Г.Е. В ході цих зустрічей я отримав необхідні рекомендації та настанови з планування та проведення уроків, а також отримав підтримку і поради щодо моєї практики.

Також, я ознайомився з керівництвом школи та вчителями, які допомогли мені в організації практики та надали необхідну інформацію про особливості навчального процесу у школі. Я зустрівся з вчителем Гарник І.М. та ознайомився з її планом роботи та методичними рекомендаціями для підготовки та проведення уроків. Це дозволило мені зрозуміти, які підходи та методики використовуються в школі та позбавитись певних незручностей в процесі моєї практики.

Також я знайомився з учнями 5-Б та 5-В класу, що дало мені можливість оцінити рівень знань та навичок дітей та зрозуміти їхні інтереси та потреби. В цілому, початковий етап практики дозволив мені підготуватись до наступних етапів та зрозуміти, як зробити мою роботу більш ефективною.

Під час педагогічної практики було проведено навчальну та виховну роботу з німецької мови з учнями 5-Б та 5-В класів. Спочатку був складений тематичний план уроків на період педагогічної практики з урахуванням вікових особливостей та інтересів учнів. Для досягнення поставлених цілей та завдань було обрано відповідні форми, методи, прийоми та засоби, зокрема, інтерактивні вправи та ігри, що відповідали темі уроку та були цікавими для учнів.

<table border="1" style="border-collapse: collapse; text-align: center; font-size: 8px;"> <tr><td>A</td><td>V</td><td>S</td><td>C</td><td>H</td><td>U</td><td>L</td><td>T</td><td>A</td><td>S</td><td>C</td><td>H</td><td>E</td><td>E</td><td>R</td><td>T</td><td>Z</td></tr> <tr><td>A</td><td>D</td><td>S</td><td>F</td><td>D</td><td>S</td><td>D</td><td>F</td><td>B</td><td>L</td><td>E</td><td>I</td><td>S</td><td>T</td><td>I</td><td>F</td><td>T</td></tr> <tr><td>B</td><td>C</td><td>D</td><td>B</td><td>U</td><td>C</td><td>H</td><td>A</td><td>A</td><td>S</td><td>D</td><td>S</td><td>D</td><td>F</td><td>G</td><td>H</td><td>J</td></tr> <tr><td>H</td><td>F</td><td>G</td><td>U</td><td>M</td><td>H</td><td>G</td><td>S</td><td>D</td><td>G</td><td>L</td><td>O</td><td>B</td><td>U</td><td>S</td><td>J</td><td>K</td></tr> <tr><td>D</td><td>F</td><td>B</td><td>N</td><td>V</td><td>C</td><td>X</td><td>Z</td><td>Y</td><td>A</td><td>I</td><td>S</td><td>D</td><td>F</td><td>C</td><td>G</td><td>H</td></tr> <tr><td>F</td><td>H</td><td>N</td><td>T</td><td>F</td><td>D</td><td>S</td><td>I</td><td>Y</td><td>X</td><td>N</td><td>C</td><td>V</td><td>B</td><td>H</td><td>N</td><td>G</td></tr> <tr><td>S</td><td>F</td><td>G</td><td>S</td><td>B</td><td>C</td><td>Y</td><td>R</td><td>A</td><td>S</td><td>E</td><td>D</td><td>F</td><td>S</td><td>E</td><td>D</td><td>D</td></tr> <tr><td>Y</td><td>X</td><td>D</td><td>T</td><td>G</td><td>V</td><td>N</td><td>K</td><td>V</td><td>A</td><td>A</td><td>C</td><td>V</td><td>B</td><td>R</td><td>G</td><td>H</td></tr> <tr><td>F</td><td>D</td><td>A</td><td>I</td><td>S</td><td>S</td><td>F</td><td>E</td><td>D</td><td>W</td><td>L</td><td>S</td><td>A</td><td>D</td><td>E</td><td>G</td><td>F</td></tr> <tr><td>S</td><td>D</td><td>F</td><td>F</td><td>U</td><td>E</td><td>L</td><td>L</td><td>F</td><td>E</td><td>D</td><td>E</td><td>R</td><td>R</td><td>T</td><td>H</td><td>J</td></tr> <tr><td>Q</td><td>S</td><td>D</td><td>T</td><td>R</td><td>R</td><td>A</td><td>D</td><td>I</td><td>E</td><td>R</td><td>G</td><td>U</td><td>M</td><td>M</td><td>I</td><td>K</td></tr> <tr><td>T</td><td>A</td><td>F</td><td>E</td><td>L</td><td>C</td><td>V</td><td>D</td><td>F</td><td>S</td><td>D</td><td>H</td><td>F</td><td>H</td><td>F</td><td>T</td><td>J</td></tr> </table>	A	V	S	C	H	U	L	T	A	S	C	H	E	E	R	T	Z	A	D	S	F	D	S	D	F	B	L	E	I	S	T	I	F	T	B	C	D	B	U	C	H	A	A	S	D	S	D	F	G	H	J	H	F	G	U	M	H	G	S	D	G	L	O	B	U	S	J	K	D	F	B	N	V	C	X	Z	Y	A	I	S	D	F	C	G	H	F	H	N	T	F	D	S	I	Y	X	N	C	V	B	H	N	G	S	F	G	S	B	C	Y	R	A	S	E	D	F	S	E	D	D	Y	X	D	T	G	V	N	K	V	A	A	C	V	B	R	G	H	F	D	A	I	S	S	F	E	D	W	L	S	A	D	E	G	F	S	D	F	F	U	E	L	L	F	E	D	E	R	R	T	H	J	Q	S	D	T	R	R	A	D	I	E	R	G	U	M	M	I	K	T	A	F	E	L	C	V	D	F	S	D	H	F	H	F	T	J	<p>Zuerst den Kopf,</p> <p>dann die Haare,</p> <p>dann die Ohren,</p> <p>dann die Nase,</p> <p>dann die Augen,</p> <p>zuletzt den Mund.</p>	<p>☐</p> <p>☐</p> <p>☐</p> <p>☐</p> <p>☐</p>	
A	V	S	C	H	U	L	T	A	S	C	H	E	E	R	T	Z																																																																																																																																																																																															
A	D	S	F	D	S	D	F	B	L	E	I	S	T	I	F	T																																																																																																																																																																																															
B	C	D	B	U	C	H	A	A	S	D	S	D	F	G	H	J																																																																																																																																																																																															
H	F	G	U	M	H	G	S	D	G	L	O	B	U	S	J	K																																																																																																																																																																																															
D	F	B	N	V	C	X	Z	Y	A	I	S	D	F	C	G	H																																																																																																																																																																																															
F	H	N	T	F	D	S	I	Y	X	N	C	V	B	H	N	G																																																																																																																																																																																															
S	F	G	S	B	C	Y	R	A	S	E	D	F	S	E	D	D																																																																																																																																																																																															
Y	X	D	T	G	V	N	K	V	A	A	C	V	B	R	G	H																																																																																																																																																																																															
F	D	A	I	S	S	F	E	D	W	L	S	A	D	E	G	F																																																																																																																																																																																															
S	D	F	F	U	E	L	L	F	E	D	E	R	R	T	H	J																																																																																																																																																																																															
Q	S	D	T	R	R	A	D	I	E	R	G	U	M	M	I	K																																																																																																																																																																																															
T	A	F	E	L	C	V	D	F	S	D	H	F	H	F	T	J																																																																																																																																																																																															

Рис. 3.1. Інтерактивні вправи з лексики німецької мови

Під час проведення уроків у 5-Б та 5-В класах я застосовував різні методи та прийоми для досягнення найкращого результату. Для створення допоміжних матеріалів та вправ практикант використовував Keynote, а також електронні словники PONS та Lingvo, відеопояснення та фізкультхвилинки з YouTube. Використання таких засобів дозволило зробити уроки цікавими та зрозумілими для учнів, сприяло засвоєнню нового матеріалу та розвитку мовленнєвих навичок.

В цілому, навчальна та виховна робота з німецької мови була проведена на достойному рівні. Використання різних методів та засобів дозволило зробити уроки цікавими та ефективними для учнів, сприяло розвитку мовленнєвих навичок та засвоєнню нового матеріалу. Взаємодія з учнями була конструктивною та позитивною, що сприяло створенню комфортної атмосфери на уроках.

Рис. 3.2. Пісенний матеріал "Lasst uns froh und munter sein - Weihnachtslieder zum Mitsingen"

Мною був проведений позакласний захід на тему "Nikolaustag in Deutschland". При підготовці до заходу було підібрано пісенний матеріал "Lasst uns froh und munter sein - Weihnachtslieder zum Mitsingen", короткий вірш "Lieber, guter Nikolaus", була розроблена презентація до теми, підібрана актуальна лексика з ілюстраціями та цікава розповідь. Завдяки сучасним

технічним засобам вдалося активізувати увагу учнів та створити позитивний емоційно-психологічний клімат в класі. Незвичайний матеріал та гарно тематично прикрашений віртуальний клас не давав дітям сумувати, вони захоплено слухали, запитували та давали відповіді. Пісня неабияк вплинула на атмосферу та дружелюбність дітей.

Проведення виховної роботи з учнями є важливим компонентом навчально-виховного процесу. Класний керівник, який виконує функції та обов'язки організатора виховної роботи, має важливе завдання допомогти учням розвиватись в цілісні та гармонійні особистості.

Рис. 3.3. Фізкультхвилинка

У викладанні предмета були застосовані різноманітні вправи, інтерактивні завдання та сучасні психологічні техніки та психотехнології, що допомагали знижувати рівень стресу та піднімати мотивацію учнів на уроці. На уроках було використано чимало навчальних та розважальних відео, проводились фізкультхвилинки, «Mundgymnastik» та фонетичні зарядки, які знімали напруження та сприяли покращенню роботи на уроці.

Рис. 3.4. Mundgymnastik

Відвідання виховних заходів учнів-практикантів, таких як «День ЗСУ» та «Я - українець. Я - людина», також сприяли розвитку комунікативних навичок учнів та допомогли збагатити їх знаннями. Було використано методичні прийоми, які відповідали віковим особливостям учнів та меті. На заходах було використано відео та презентації, що сприяло активізації уваги та підвищенню інтересу до події.

Серед методів та прийомів, які можу відмітити як найцікавіші та результативні за отриманим зворотній зв'язком від учнів наступні:

1. Малюнок як вид комунікативної гри.

Малюнок - це вид комунікативної гри, який має важливе значення у вивченні іноземної мови. Він дає змогу дітям вільно виражати свої думки та ідеї на мові, а також навчає їх використовувати нову лексику та граматичні структури. Малюнок є унікальним наочним посібником, який дозволяє дітям жити в уявному світі, відчувати, співпереживати та створювати власні розмовні сюжетні лінії, ситуації тощо.

Малюнок виконує кілька функцій. Він може бути опорним конспектом, який забезпечує опосередковане запам'ятовування нового матеріалу, допомагає відтворити сюжетну ситуацію та сприяє кращому засвоєнню

лексико-граматичного матеріалу. Крім того, малюнок викликає позитивні емоції та створює сприятливу атмосферу на уроці.

Особливо популярною технологією є "малюнок-диктант". Учитель диктує німецькою мовою сюжет, а діти замальовують його та одночасно промовляють мовні кліше, іноді варіюючи їх. Основне завдання використання цієї технології - стійке засвоєння мовних кліше, закріплення та розширення запасу лексики, а також створення позитивної мотивації до вивчення іноземної мови.

Технологія «Ментальна карта» - це метод візуального представлення інформації за допомогою діаграми, яка включає центральну ідею, гілки і підгілки, що відображають асоціації та зв'язки між поняттями та ідеями. Цей метод дозволяє структурувати та організувати інформацію, зробити її більш зрозумілою та легко запам'ятовуваною

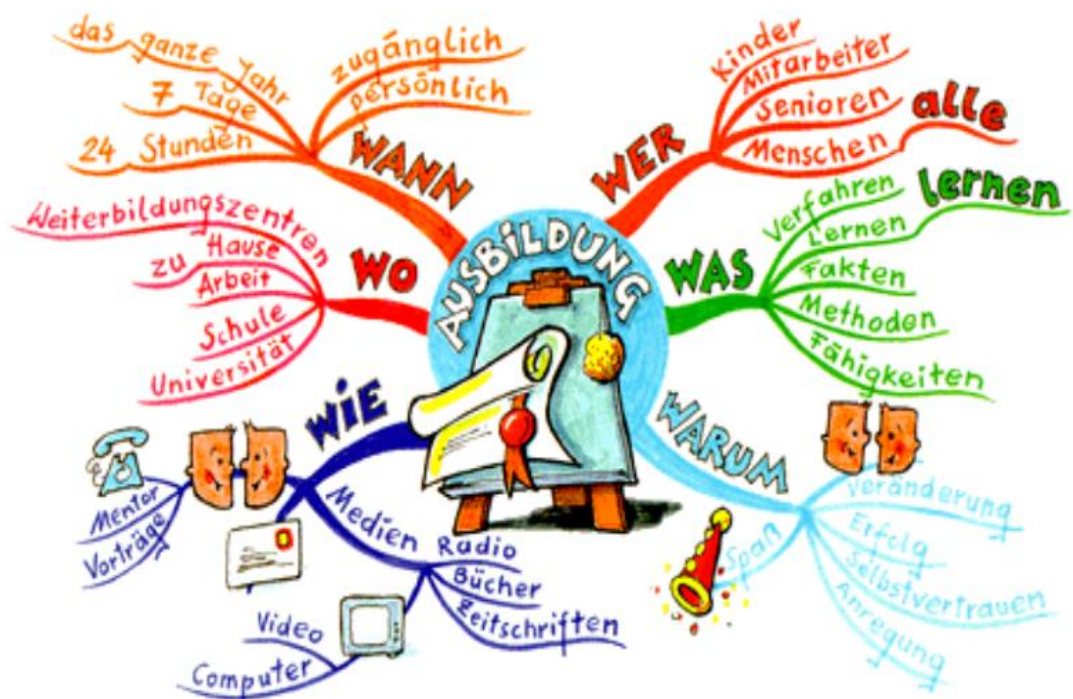

Рис. 3.5. Ментальна карта на тему «Ausbildung»

Технологія ментальної карти має чотири основних гілки: центральну тему, головні гілки, підгілки та ключові слова. Центральна тема - це головна ідея, навколо якої будуються всі інші ідеї. Головні гілки - це основні

категорії, що розгортаються з центральної теми. Підгілки - це деталізація головних гілок, які розкривають ідеї та зв'язки між ними. Ключові слова - це короткі слова або фрази, які використовуються для кожного підгілки.

Технологію ментальної карти можна застосовувати для вивчення будь-яких тем, але вона особливо ефективна для вивчення нових слів та лексики. Зображення нових слів у вигляді малюнків допомагає зберегти їх у пам'яті та зробити вивчення більш цікавим та захоплюючим. Також технологію ментальної карти можна застосовувати для структурування та організації інформації на уроці, складання планів творчих проектів та взагалі для будь-якої ситуації, де потрібна систематизація та організація інформації.

2. Метод застосування дидактичних ігор.

Метод застосування дидактичних ігор є одним із найефективніших методів формування компетентності в говорінні німецькою мовою учнів 5 класу у ЗЗСО. Дидактичні ігри - це інтерактивний підхід до навчання, де учень не просто отримує інформацію, а взаємодіє з нею та активно залучається до навчального процесу.

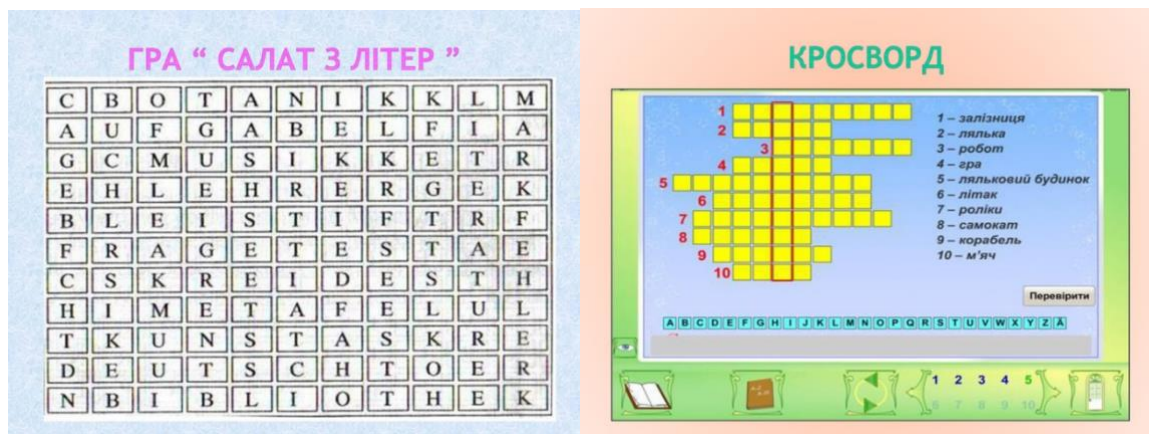

Рис. 3.6. Дидактичні ігри як метод формування компетентності в говорінні німецькою мовою учнів 5 класу у ЗЗСО

Під час проведення уроків німецької мови вчителі можуть використовувати різні дидактичні ігри, такі як "Wer wird Millionär" (Хто стане мільйонером), "Tabu" (Табу), "Scrabble", "Activity" та інші. Учні можуть брати участь у грі, яка пов'язана з темою уроку, та використовувати навчальний матеріал у практичній ситуації.

Застосування дидактичних ігор під час навчання німецької мови дозволяє створити позитивну атмосферу на уроці та залучити учнів до навчального процесу. Використання ігрових елементів допомагає забезпечити активну пізнавальну діяльність учнів, формування вмій та навичок, розвиток мовленнєвої компетентності.

Крім того, дидактичні ігри дозволяють учням вчитися спілкуватися між собою на німецькій мові, формувати навички мовленнєвої самостійності та впевненості в собі. Важливо також, щоб дидактичні ігри були орієнтовані на вікові та рівневі особливості учнів, щоб вони були зрозумілі та цікаві для кожного учня.

Отримані результати зворотного зв'язку від учнів стосовно застосування методів малюнку та дидактичних ігор були дуже позитивні. Більшість учнів підтвердили ефективність застосування цих методів в процесі вивчення німецької мови та виразили бажання використовувати їх частіше. Учні зазначили, що малюнок допомагає їм запам'ятовувати нову лексику, а дидактичні ігри створюють сприятливу та цікаву атмосферу на уроці, допомагають активізувати мовленнєву діяльність та розширювати запас слів. Таким чином, застосування методів малюнку та дидактичних ігор є ефективними засобами формування компетентності в говорінні німецькою мовою учнів 5 класу в ЗЗСО.

Підсумовуючи практичне дослідження у Скандинавській гімназії, можемо виділити основні методичні засади формування компетентності в говорінні німецькою мовою учнів 5 класу у ЗЗСО:

1. Забезпечення мотивації учнів до вивчення німецької мови та її вживання в мовленні. Для досягнення цієї мети можна використовувати захоплюючі теми та відповідні матеріали, а також інтерактивні та групові вправи, які сприяють підвищенню мотивації до навчання та досягненню успіхів.

2. Систематичне використання мовленнєвих вправ та завдань на уроках, які дозволяють учням вдосконалювати навички говоріння, формувати

правильну вимову, збагачувати лексичний запас та вивчати нові граматичні структури.

3. Використання різноманітних видів мовленнєвої діяльності, таких як діалоги, монологи, розповіді, презентації, імпрровізації, співбесіди, які дозволяють учням практикувати різноманітні види мовленнєвої діяльності та розвивати навички мовлення у різних життєвих ситуаціях.

4. Використання мультимедійних засобів навчання

Мультимедійні засоби навчання, такі як аудіо- та відеофайли, інтерактивні дошки та інтернет-ресурси, можуть бути використані для формування говоріння учнів. Вони допомагають учням отримати додаткову практику в мовленні та покращити їхні комунікативні навички. Наприклад, учні можуть слухати та повторювати за аудіо-файлами зі словниковим запасом та фразами, що допоможе їм вдосконалити вимову та граматику.

5. Використання різноманітних форм роботи

Різнманітність форм роботи на уроці є важливою складовою формування говоріння учнів. Це можуть бути індивідуальна робота, робота в парах та групах, дискусії, дебати, рольові ігри, творчі завдання та інші. Кожна з цих форм роботи допомагає розвивати різні аспекти говоріння та комунікативні навички учнів.

Окрім того, важливо розвивати навички самостійної мовної практики, наприклад, через виконання домашніх завдань та використання додаткових ресурсів, таких як онлайн-курси, відеоуроки, аудіокниги тощо. Це допоможе учням поглибити знання мови та практикувати їх у різноманітних ситуаціях.

Також важливо використовувати різноманітні методики та прийоми для формування компетентності в говорінні, такі як рольові ігри, дискусії, імпрровізації, презентації тощо. Ці методики дозволяють учням вільно та впевнено висловлювати свої думки, розвивати креативне мислення та емпатію, а також засвоювати нові лексичні одиниці та граматичні структури.

Отже, формування компетентності в говорінні німецькою мовою учнів 5 класу у ЗЗСО потребує використання комплексного підходу та

різноманітних методів та прийомів. Важливо створювати сприятливу атмосферу на уроці, де учні будуть зацікавлені та мотивовані до активної участі в мовному процесі, а також розвивати їхню самостійність та впевненість у власних мовних навичках.

ВИСНОВКИ

Під час виконання курсової роботи було досліджено поняття мотивації у формуванні компетентності говоріння учнів 5 класу. Було проаналізовано існуючі методики формування компетентності у говорінні німецькою мовою та визначені основні труднощі, з якими зустрічаються учні у процесі вивчення говоріння німецькою мовою.

За результатами практичного дослідження в Скандинавській гімназії можна зробити наступні висновки. Використання інтерактивних технологій, таких як метод малюнку та дидактичних ігор, дозволяє підвищити ефективність формування компетентності в говорінні німецькою мовою учнів 5 класу. Метод малюнку допомагає закріпити лексичний матеріал та створити сюжетні лінії для монологічного та діалогічного мовлення, а дидактичні ігри сприяють розвитку комунікативних навичок та формуванню навичок співпраці в групі.

Застосування технології «Ментальна карта» дозволяє не тільки вивчати новий лексичний матеріал, а й знаходити зв'язки з іншими темами та встановлювати систему знань.

Використання методики, запропонованої в даній курсовій роботі, дозволяє вчителю ефективно формувати компетентності учнів у говорінні німецькою мовою та робити навчання цікавим та захоплюючим. Отримані результати дослідження свідчать про те, що інтерактивні технології успішно допомагають досягати цілей навчання та формування компетентності в говорінні німецькою мовою учнів 5 класу.

На основі результатів дослідження та отриманого позитивного зворотного зв'язку від учнів, рекомендується використовувати методику формування компетентності учнів у говорінні німецькою мовою на основі інтерактивних технологій, зокрема застосовувати метод малюнку та дидактичні ігри.

Для підвищення ефективності застосування цих методів рекомендується більше уваги приділяти мотивації учнів, створювати зацікавленість та емоційне забарвлення навчального процесу. Також важливо проводити регулярні практичні заняття, що дозволять учням застосовувати отримані знання та вміння на практиці.

РЕЗЮМЕ

до курсової роботи на тему
"МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ 5 КЛАСУ
КОМПЕТЕНТНОСТІ В ГОВОРІННІ НІМЕЦЬКОЮ МОВОЮ"

У цій курсовій роботі була розглянута методика формування компетентності в говорінні німецькою мовою учнів 5 класу на основі інтерактивних технологій. Досліджено поняття мотивації у формуванні компетентності говоріння, аналізовано існуючі методики формування компетентності, визначено основні труднощі, з якими зустрічаються учні у процесі вивчення говоріння німецькою мовою.

Було проведено практичне дослідження в Скандинавській гімназії м. Києва, яке показало ефективність застосування методів малюнку та дидактичних ігор у формуванні компетентності учнів у говорінні німецькою мовою.

Рекомендації, отримані на основі результатів дослідження, вказують на доцільність застосування інтерактивних технологій у навчальному процесі з метою формування компетентності учнів у говорінні німецькою мовою. Особлива увага повинна бути приділена створенню мотиваційної атмосфери, яка забезпечить бажання учнів вивчати мову та прагнення досягати успіхів. Також, важливим є регулярне застосування методів малюнку та дидактичних ігор у процесі вивчення говоріння, які дають змогу забезпечити оптимальний рівень засвоєння лексичного та граматичного матеріалу, розвивати комунікативні навички та збільшувати мотивацію учнів. Отриманий позитивний зворотній зв'язок від учнів свідчить про ефективність застосування цих методик у навчальному процесі.

АНОТАЦІЯ

Курсова робота на тему "Методика формування в учнів 5 класу компетентності в говорінні німецькою мовою" присвячена дослідженню питань, пов'язаних з формуванням умінь говоріння учнями на основі інтерактивних технологій. Робота включає аналіз існуючих методик, визначення труднощів, які зустрічають учні у процесі говоріння німецькою мовою, вивчення методики формування компетентності на основі інтерактивних технологій та аналіз результатів дослідження.

Предмет дослідження – методика формування в учнів 5 класу компетентності в говорінні німецькою мовою.

Метою дослідження було теоретично обґрунтувати, практично розробити та перевірити ефективність методики формування компетентності у говорінні німецькою мовою учнів 5 класу.

Об'єктом дослідження став процес формування в учнів 5 класу компетентності в говорінні німецькою мовою.

Робота складається з 27 сторінок основного тексту, 7 рисунків і налічує 23 джерела використаної літератури.

SUMMARY

The coursework on "Methodology of developing speaking competence in 5th grade students of German language" is dedicated to the study of issues related to the formation of speaking skills in students based on interactive technologies. The work includes an analysis of existing methodologies, identification of difficulties encountered by students in the process of learning to speak German, studying the methodology of developing competence based on interactive technologies and analysis of experimental results.

The subject of the research is the method of formation of competence in speaking German in 5th grade students.

The purpose of the study was to theoretically substantiate, practically develop and verify the effectiveness of the methodology of formation of competence in speaking the German language of 5th grade students.

The work consists of 27 pages of main text, 7 figures, and includes 23 sources of used literature.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Adams, J. S. (1963) Toward an understanding of inequity. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 67, 422-436.

Bruner, Jerome. "State of the Child". *New York Review of Books*. Retrieved from: <http://www.nybooks.com/articles/1983/10/27/state-of-the-child/>.

Gardner R. C. (2001). *Language Learning Motivation: the Student, the Teacher, and the Researcher*. Manuscript. – Texas Foreign Language Education Conference / University of Texas at Austin. – March 23.

Herzberg F. *The motivation to work*. N.Y. : Wiley, (1959). 157 p.; Herzberg F. *The Motivation to Work*. New Jersey : Transaction Publishers, 1993. 180 p.; Herzberg F. *The Managerial Choice: To be Effective or to be Human*. Homewood, Illinois : Dow Jones-Irwin. 360 p.

John William Atkinson. (1950). *Studies in Projective Measurement of Achievement Motivation*. University of Michigan Microfilms.

Maslow, A. H. (1967). A theory of metamotivation: the biological rooting of the value-life, *J. humanistic Psychol.* 7, 93-127.

Richard M. Ryan, Edward L. Deci. (2000). *Intrinsic and Extrinsic Motivations: Classic Definitions and New Directions // Journal of Contemporary Educational Psychology*. – Volume 25. – Issue 1. – Januar. P. 54-67.

Werner B. A. (1979). *Theory of Motivation for Some Classroom Experiences // Journal of Educational Psychology*. P. 3-25.

Антоненко, Н. (2014). Теорія множинного інтелекту Г. Гарднера як засіб диференціації іншомовної підготовки школярів. *Наукові записки РДГУ: Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти*, 10 (53), 110–112 (Antonenko, N. (2014). H. Gardner's theory of multiple intelligence as a means of differentiation of foreign language teaching. *Scientific notes of RSHU: Updating the content, forms and methods of teaching and education in education institutions*, 10 (53), 110–112).

Бабенко Т. В. (2018). *Методи позитивної мотивації учнів початкової школи (за методикою А. В. Фрісбі)*. Київ: Київський національний

університет імені Тараса Шевченка

Базалійська Н.П., Батовський В.В. (2018). Управління трудовою поведінкою персоналу на засадах реалізації системи трудової мотивації: Науковий вісник Ужгородського національного університету. Вип.22. Частина 1.. С.10-15.

Біологічні мотивації як внутрішні детермінанти поведінки. Інтеграція регуляторних механізмів в процесі реалізації біологічних мотивацій// <http://medmat.pp.ua/47/056.html>

Василенко В. О. (2013). Антикризове управління підприємством: навч. посібник / В. О. Василенко. – К.:ЦУЛ. 504 с.

Діденко В.М. (2008). Менеджмент: навчальний підручник. Київ: Кондор,.584 с.

Дмитренко Г.А. (2002). Мотивація та оцінка персоналу. К.: МАУП. 248с.

Дмитренко Н. Є., Будас Ю. А. (2018). Вплив оцінювання іншомовної компетентності на мотивацію студентів. Вінниця: Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського.

Дубко, І. В. (2012). Метод проєктів у навчанні учнів основної школи письма німецькою мовою після англійської (Кандидатська дисертація). Київський національний лінгвістичний університет, Київ.

Колот А. М. Мотивація персоналу: підручник. Київ: КНЕУ, 2016. 340 с.

Кудінова М. М., Мугдусієва Н. К., Чернишева А. С. Мотивація праці як інструмент соціальної політики. Ефективна економіка 2017. №4. <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5543>.

Мочерний С.В. (2000). Економічна енциклопедія Київ: Академія. 864 с.

Осадча Н. В. (2018). Формування у старшокласників лінгвосоціокультурної компетентності в англomовному читанні на уроках країнознавства (Автореферат кандидатської дисертації). ТНПУ ім. В. Гнатюка, Тернопіль, Україна.

Прокопчук, М. М. (2019). Формування мовних компетенцій в учнів основної школи (англійська мова після німецької) (Автореферат кандидатської дисертації). КНЛУ, Київ, Україна.

Рульов В.А. (2012). Управління персоналом: навчальний посібник. Київ: Кондор. 310 с.

Сажко Л. А. (1990). Обучение устному иноязычному общению с применением ролевой игры в пятом классе средней школы (на материале немецкого языка) (Кандидатська дисертація). Київський національний лінгвістичний університет, Київ.

Славогородська О. Ю. (2010). Мотивація персоналу на підприємстві до підвищення компетентності як інструмент забезпечення конкурентоспроможності підприємств. Проблеми науки. № 1 С. 94–99.

Стимулювання позитивного ставлення учнів до навчання. Електронний ресурс – Режим доступу: <https://psychologist.net.ua/stymulyuvannya-pozytyvnogo-stavlennya-uchniv-do-navchannya/>

Столяренко О. Б. (2012). Психологія особистості. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури. – 280 с.

Технологія «Ментальна карта». Електронний ресурс – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=cGQcT7uKdC0>

Шастова, І. В. (2017). Формування англомовної компетенції в техніці читання в учнів початкової школи (Автореферат кандидатської дисертації). КНЛУ, Київ, Україна.